

Slutrapport

Mjökuddstjärn

delprojekt i Guldkant kring Gammelstadsviken

Augusti 2014

LULEÅ KOMMUN

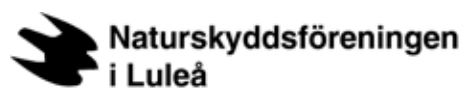
Delprojektet är en del av Guldkant kring Gammelstadsviken

Projektet Guldkant kring Gammelstadsviken startade 2012 i syfte att förbättra tillgänglighet och öka antalet besökare. Naturvårdande åtgärder för att förbättra för fågellivet kommer att genomföras. I projektet finns flera olika delprojekt för delar av området vid Gammelstadsviken och för Mjölkkuddstjärn.

Delprojektet Mjölkkuddstjärn har haft ekonomiskt stöd med LONA-bidrag.

Projektet har genomförts tillsammans med:

Beskrivning av området

Mjökuddstjärn hänger ekologiskt samman med Gammelstadsviken. Den var för flera hundra år sedan del av samma vattenyta och en av inseglingsvägarna till Gammelstads hamn. Idag ligger tjärnen på 3-4 meters nivå över havet men är till sin karaktär en kopia av Natura 2000-området Gammelstadsviken. Tjärnen har liknande vegetation och fågelliv. Mitt i tjärnen finns två konstgjorda öar som fungerar som häckningsplatser.

Här förekommer fiskmå, skratmå, fisktärna, sävsparv, sothöna, skäggdopping, storskrak, brunand, vigg, knipa, gräsand, kricka, bläsand och bisam. Tjärnen har en stor skratmåskoloni. Fåglarna är vana vid människor och man kan komma dem nära.

Foto: Thomas Öberg/Natur i Norr

Området är starkt påverkat av järnvägar, vägar och byggnader. Tjärnen är utjämningsmagasin för höga dagvattenflöden från närområdet.

Mjökuddstjärn ligger nära tätbebyggda områden och skolor. Den är lätt att nå med promenad och cykel. Runt tjärnen finns en bred gångstig och flera olika anläggningar för besökare. Informationsskyltar om landhöjning och fågelliv finns längs stigen runt.

Tjärnen ligger granne med Scandic hotell vars gäster använder stigen för rekreation och motion. Parkering för besökande finns i anslutning till bensinstation, snabbmatsrestaurang och hotellet. Angöringsplats för buss finns i norra änden av tjärnen.

För stigen runt tjärn togs en samlande vinjett fram som har använts i allt informationsmaterial.

Sammanfattande måluppfyllelse

Tabellen nedan kommenterar mycket kortfattat uppfyllelsen av projektbeskrivningens mål:

Ur projektbeskrivning	Utvärdering
Visa upp och marknadsföra tjärnens kvaliteter	Bra mediabevakning, flera studiebesök, utvecklad hemsida, karta och folder
Sätta upp informations- och hänvisningsskyltar	Sju informationsplatser utomhus, totalt 21 skyltar uppsatta, två informationsplatser på Scandic hotell
Förbättrad tillgänglighet	Hela anläggningen har en god tillgänglighet för rullstol, barnvagn alla anläggningar kan besökas
Rusta upp och bredda promenadvägen runt	Anlagt stig 1,2 m bred stenmjölsväg samt landgång
Skapa fler fågelöar för häckning	Inte genomfört pga fördyringar i andra delar
Förbättrade möjligheter att studera fågellivet med fler skådarplatser	Tre skådarplatser anlagda utomhus och två på Scandic hotell
Knyta ihop Mjökuddstjärn med Gammelstadsviken	Områdena har en befintlig gång- och cykelförbindelse. I fortsatt arbete med Gammelstadsviken kan hänvisning mellan områdena utvecklas.

Administration

Projektet har administrerats av projektledaren på stadsbyggnadskontoret med ansvar för samordning, ekonomi och information.

Arbetstid för administration, projektledning och handledning, mötesledning har uppskattats till sammanlagt 171 timmar för personal på tekniska förvaltningen, miljökontoret och stadsbyggnadskontoret.

Organisation och ekonomi

Projektet har haft en styrgrupp och projektgrupp med representanter från kommun, länsstyrelse och föreningarna. Styrgruppen har haft fem mötesdeltagare, varav två är från kommunen och projektgruppen totalt 8-10 deltagare varav fyra är kommunala. Total arbetstid för projektets möten för Luleå kommuns anställda har uppskattats till 34 timmar.

Medverkan av de ideella föreningarna för möten, aktiviteter mm har uppskattats till 21 timmar.

Sammanställning av timmar för kommunens anställda och för ideell tid i projektet:

	2012	2013	2014	Summa
Projektgruppsmöten	12	10	6	28
Styrgruppsmöten	2	2	2	6
Andra möten	12	20	18	50
Administration	37	46	38	121
Föreningarnas deltagande	5	4,5	11,5	21

Foto: Thomas Öberg/Natur i Norr

Projektet har haft en total kostnad på 2 096 139 kr, fördelningen syns i nedanstående tabell.

Sammanställning av kostnader för projektet:

	2012	2013	2014	Summa
Förstudie	27 500			27 500
Underlag	84 300	24 500		108 800
Gångväg, spång	134 804	234 150	237 953	606 907
Gömsle, brygga mm		625 000	469 600	1 094 600
Underlag till information		103 851	4 800	108 651
Layout		63 879		63 879
Tryck			15 062	15 062
Administration		2 697	3 000	2 697
Invigning			13 793	13 793
Eget arbete	15 750	19 500	16 000	51 250
SUMMA	262 354	1 073 577	760 208	2 096 139

Samverkan

Arbetet i projektet har skett i en nära samverkan med Norrbottens ornitologiska förening och naturskyddsföreningen i Luleå.

Skogsstyrelsen har byggt sittplats, brygga, plattform och skyltstolpar till projektet.

Scandic hotell har medverkat med planering av skådarplatser inomhus och vid invigningen.

Budget och utfall

I ansökan om bidrag för lokala naturvårdsprojekt i mars 2012 beräknades den totala budgeten till 1 200 000 kr och bidrag söktes för ungefär halva den kostnaden. Projektet beviljades bidrag i juni 2012 med maximalt 582 000 kr.

Projektet totala kostnad blev 2 096 139 kr exklusive bidrag. I förhållande till budgeten i ansökan blev främst kostnaderna kring anläggning av stigen och gömsle väsentligt dyrare än beräknat.

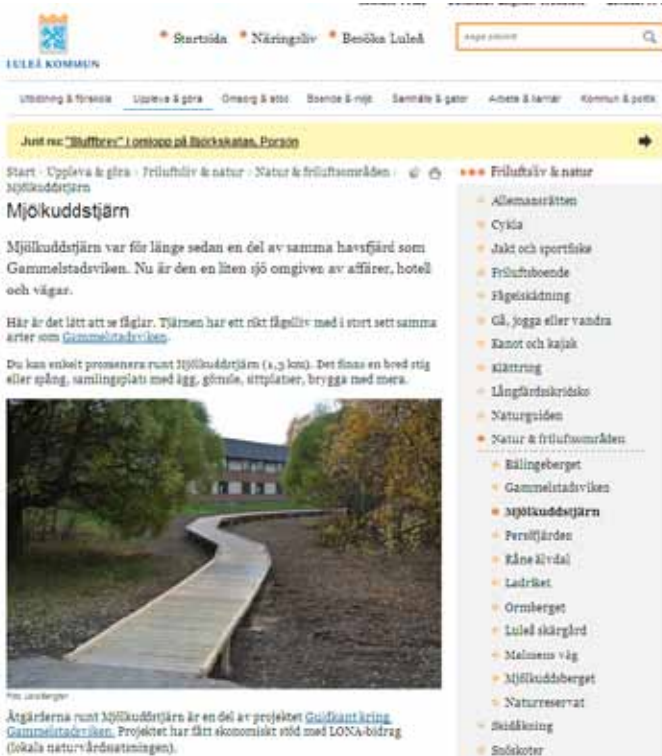
Information

Nyhetsutskick

Regelbundna utskick till ”nyhetsgrupp” med 65 personer, det blev två utskick 2012, fyra 2013 och två stycken under 2014. Utskicken har berättat om arbetsläget och bjudit in till olika aktiviteter.

Hemsida

Uppdatering av hemsida har skett två gånger varje år. Under våren 2014 färdigställdes en klickbar karta som ger information om alla platser och innehållet på alla informationsskyltar.

Informationsskyltar

Totalt har tre stora informationsskyltar i A1-format placerats vid områdets ”entréer”. Vid fyra platser finns information om de arter som kan hittas vid och i tjärnen. På varje plats finns 3-5 skyltar i A3-format. Totalt har 21 informationsskyltar satts upp. Skyltarna sattes upp under våren 2014.

Informationsplats "Måsar och tjärnor"

Scandic hotell

Inne på Scandic hotell finns material på tre olika platser. Två platser har stora informationsskyltar och häften med information om tjärnens olika invånare. I receptionen finns folder med karta.

Folder

Enkel folder med information, karta och informationsplatser blev klar till invigningen i maj 2014.

Aktiviteter

Invigning av området skedde den 18 maj 2014.

Inbjudan skickades ut och annonser infördes dels i tidsningsbilaga och i både NSD och Kuriren. Totalt deltog ett hundratal personer på invigningstal, tipspromenad och möjlighet att titta i tubkikare från gömsle och plattform. Scandic hotell bjöd på varm korv och dryck.

Studiebesök

Området har visats för två studiebesök från andra kommuner, främst intresserade av tillgänglighetsfrågor.

Media

Området har haft flera inslag i media under hela projektiden, ca 10 inslag i tryckta medier. Luleå kommuns tidskrift Vårt Luleå har också presenterat tjärnen och dess kvaliteter. Invigningen fick full mediatackning i tv, radio och tidningar.

Gömsle med landgång

Utredningar

Provtagning

Vattnet har inte provtagits och analyserats.

Koppling Gammelstadsviken

Från Mjölkuddstjärn kan man idag gå och cykla mot Gammelstadsviken, längs Banvägen till tunneln vid Notvikens station för att passera under Universitetsleden och fortsätta längs Vänortsvägen. Idag finns ingen hänvisning mellan områdena

När ev ny led in i Gammelstadsvikens naturreservat planeras finns det en bra möjlighet att hänvisa besökare mellan områdena.

Åtgärder

Dagvattenmagasin

Mjölkuddstjärn är utjämningsmagasin för höga dagvattenflöden från närområdet och för vidare flöde till Skutviken. Utloppet från tjärn är ombyggt och anpassat för att kunna hantera större flöden.

Promenadstråk

Anläggningen av stenmjölsstig 1,2 m bred, för att knyta ihop stigen runt tjärnen började 2013 och avslutades 2014. Totalt anlades ca 600 m stig.

En bred landgång byggdes bakom Scandic hotell, där befintlig stig ofta översvämmades. Totalt anlades ca 130 m landgång.

Två dikesbroar längs stigen mot Bodenvägen förbättrades.

Brygga, gömsle och plattform

Brygga med plats för en skolklass byggdes av Skogsstyrelsen och placerades ut 2013.

Gömslet byggdes och placerades ut av entreprenör 2013. Gömslet har sedan färdigställts med gluggar, insynsskydd mm av egen personal på tekniska förvaltningen.

Plattformen byggdes av Skogsstyrelsen och placerades ut 2013.

Platser

Området har nu tre så kallade entréplatser med en större stenmjölsyta och stora informationskyltar.

Samlingsplats för förskolor/skolor med ägg finns i norra delen av tjärn i närheten av angoringsplats för buss och gång- och cykelväg från Mjölkudden.

Samlingsplats med ägg, entréskylt och brygga

Sittplats med skärm är en bullerskyddad upphöjd plats med utsikt över tjärn.

Angöringsplats för buss har anlagts i norra delen av tjärn.

Fågelöar

Tjärn har två befintliga fågelöar. Projektet gjorde ett försök att flytta den större ön men den satt stadigt fast. I slutet av projektiden avgjorde det ekonomiska läget att nya fågelöar inte anlades.

Framtida ansvar

Luleå kommuns tekniska förvaltningen kommer att ansvara för områdets skötsel och förvaltning i framtiden.

En av tjärnens konstgjorda öar

Mjökuddstjärn

Fågelleden

Fågelleden är en kort slinga (1,3 km) runt Mjökuddstjärn. Den är anpassad för barnvagn och rullstol. Längs leden finns informationstavlor om fåglar och fågelliv. Här finns också fina platser för fågel-skådning.

Fågelleden is a short path (1,3 km) around the small lake, Mjökuddstjärn. The path is adapted for buggies and wheelchairs. Around the lake there are several informationboards about birds and birdlife. The area also offers good places for birdwatching.

Foto: Thomas Öberg
Natur i Norr

Kartträttigheter: Luleå kommun. Utdrag från primärkartan 2014.

1 Informationstavla/Informationboard	4 Samlingsplats/Meeting area
2 Gömsle/Birdhide	5 Brygga/Bridge
3 Sittplats/Bench	6 Informationstavla/Informationboard
	7 Plattform/platform

Informationsblad som bl a finns tillgängligt hos Scandic

